

## Initiatief „Boompje erbij“

### Mogelijke locaties voor extra bomen en struiken in Tilburg (e.o.)

Versie: maart 2015.

Gegroepeerd per stadsdeel/deelgebied, van noordwest naar zuidoost.

\* = nog niet opgenomen in de kaart met mogelijke locaties

NB:

Dit overzicht is niet compleet.

Diverse locaties zijn overgenomen van de oudere initiatieven „Tuinen voor loslopende honden“ en „Stadsdeel Bosrijk nog bosrijker“. Naar aanleiding van opmerkingen van de gemeente Tilburg zijn de voorstellen voor extra hondenlosloopzones aangepast.

### Vossenberg

Letostraat - Polluxstraat:

De geluidswallen naast het Wilhelminakanaal tussen Asteriastraat en de (te slopen) schutsluis, tenzij deze al zijn gereserveerd voor bijzondere natuur. Vele honderden bomen en struiken zijn mogelijk.

Rodenberg - Dongenseweg:

Het grasveld ten westen van het fietspad. Vrijstaande bomen en struiken.

Poseidonpad - Apollostraat:

Aan weerszijden van de oprit naar de fietsbrug, en dan met name in de grasstrook tussen de voet van het talud en de Apollostraat, kunnen vele bomen en solitaire struiken worden geplant. Bomen op het talud kunnen de omstandigheden voor fietsers verbeteren: koelte bieden in de zomer, wind zeven in de winter.

Aphroditepad - Brakman:

Berm naast het fietspad van de Burgemeester Baron van Voorst tot Voorstweg tussen Aphroditepad en Brakman. Rij met losse bomen (30 meter tussenruimte, zodat de achterliggende bedrijven zichtbaar blijven), grote afwisseling van soorten. De bomen komen bij voorkeur pal naast de greppel, zodat de wortels niet of nauwelijks onder het trottoir en het fietspad groeien.

### Stadsdeel Reeshof

Mostheuvelstraat - Kanaaldijk zuid (of Moersepad?):

Tussen de wijk Leeuwerik en de Burgemeester Letschertweg, de geluidswal ten zuiden van het Wilhelminakanaal en de zwaaiikom, tenzij deze al is gereserveerd voor bijzondere natuur. Vele honderden bomen en struiken zijn mogelijk.

Munnekeburenstraat:

Aan de rand van het „eiland“ met de huisnummers 2 t/m 16 kunnen knotwilgen komen. Dit geeft een fraai beeld in combinatie met het water, en biedt extra voedsel en ruimte aan dieren.

*Voorgesteld door omwonenden. Gemeente: Als de bomen niet in het gras maar in de ruigtestrook komen, dan kan het. Over de mogelijkheid van knotwilgen moet nog verder worden overlegd.*

Bijsterveldenlaan ter hoogte van Middenhofstraat:

In de middenberm staan twee hoogspanningshuisjes. De muren bestaan uit donkerbruine bakstenen, en zijn/worden beklad met graffiti. Mogelijk kunnen deze lelijke muren verstopt worden achter strategisch geplante struiken en/of klimplanten.

Maalbergenpad:

Hier staat al een indrukwekkende rij bomen, een overblijfsel van de oude Hoge Witsiestraat. Op het gras tussen de bomen worden auto's geparkeerd. Dit is slecht voor de boomwortels, en verkort daardoor het leven van de bomen. Strategisch geplante struikjes kunnen het parkeren tegengaan. Bij voorkeur soorten, die relatief klein blijven en dus niet gesnoeid hoeven te worden.

Het aangrenzende grasveld tot aan de Maalbergenstraat is erg kaal. Enkele extra bomen en (boom-)struiken kunnen het veld verfraaien.

Niftrikplein: \*

Aan dit groene pleintje kan een bijzondere, monumentale boom worden toegevoegd in het verlengde van het voetpad uit het Reeshofpark.

#### Luijksgestelstraat:

Op de kop van de Luxwoudestraat worden auto's geparkeerd op een grasveld met bomen. Dit leidt tot schade aan het gras en aan boomwortels. Een rij van relatief klein blijvende struiken (niet aaneengesloten) kan deze overlast voorkomen. Het helpt ook tegen parkeren op het trottoir: autoportieren kunnen dan niet meer open.

#### Spaarnwoudelaan - Schipluidenlaan:

Op de zuidoever van de singel naast de Reuverlaan kan een rij van vier bomen komen. Vier verschillende soorten: Twee snel en twee langzaam groeiende soorten? Vanwege de lange rij populieren op de noordoever vier langzaam groeiende soorten?

#### Scharwoudestraat, tussen Sappemeersingel en Sneekstraat:

Het speeltuintje is erg kaal. Het wordt gedomineerd door een blinde muur van donkerbruine bakstenen. Bovendien zit er graffiti op deze muur. Diverse struiken en eventueel klimplanten kunnen de aanblik van de muur verzachten. Een boom (of meerdere) kan in de zomer wat schaduw geven, zodat de speeltoestellen niet te warm worden en de spelende kinderen zich prettiger voelen.

#### Reeshofpark:

Ook al is het park ontworpen als een grote, open ruimte met veel gebruiksmogelijkheden, er kunnen best meerdere bomen en (boom)struiken worden toegevoegd. Een zorgvuldige en gedetailleerde uitwerking volgt nog.

#### Koolwijkstraat:

Het driehoekige pleintje is ingericht als speeltuin, maar dan zonder de standaard speeltoestellen. In het midden ligt een hoge bult, die echter alleen begroeid is met kort gemaaid gras. Wellicht kan een boom of een boomstruik op de top van de bult meer speelmogelijkheden bieden en de aanblik van het pleintje minder kaal maken.

#### Garderenstraat - Langendijk: \*

Op het terrein van woonzorgcentrum Reijshoeve kunnen diverse struiken worden toegevoegd, parallel aan de bomenrij naast de Langendijk. Misschien past hier en daar een (niet al te groot groeiende) boom. Om het zo aantrekkelijk mogelijk te maken voor de bewoners moeten ook niet-inheemse struiken en kweekvariëteiten worden gekozen.

#### Batenburglaan westzijde, tussen Biervlietplein en Barendrechtstraat:

Op de koppen van de singel kunnen twee visueel aantrekkelijke bomen worden geplant.

#### Woerdenstraat:

Tussen deze straat (ten zuiden van Station Reeshof) en de Reeshofweg ligt een kale grasstrook. Een rij met bomen is mooier en biedt in de zomer enige schaduw aan voetgangers, fietsers en geparkeerde auto's.

### **Kraaiven - De Spinder**

Burgemeester Baron van Voorst tot Voorstweg noordzijde, ter hoogte van Natuurgebied aan de Wolterbeekstraat (voorheen onderdeel van landgoed De Mast):

Naast het hekwerk van de Burgemeester Baron van Voorst tot Voorstweg is een pad ontstaan dankzij hondenuitlaters en (motor-)crossers. Dit pad loopt pal voor de in- en uitgang van de wildtunnel onder de weg door. Dit is natuurlijk een ongewenste situatie. Het pad kan worden geblokkeerd door meerdere boomstruiken (meidoorn, sleedoorn, etc.), eventueel aangevuld met greppels (goed vormgegeven om ongelukken te voorkomen).

#### Loonse Spinderspad:

Het Loonse Spinderspad is half landbouwweggetje - half fietspad. In de berm tussen weg/pad en het terrein van de rioolwater-zuiveringsinstallatie kan een lange rij bomen en/of struiken worden geplant.

#### Bos en Beemdweg:

Ten noorden van de Burgemeester Letschertweg, ten oosten van het fietspad:

Een L- of T-vormig bosje tussen twee bestaande bosperceeltjes en de weg. Er wordt voldoende afstand gehouden tot de bestaande bosranden, omdat dit voor de natuur het meest waardevolle deel van een bos is.

IJpelareweg:

Parallel aan het fietspad ten zuiden van de Burgemeester Letschertweg:

Een rij dicht op elkaar staande bomen, om twee bestaande bospercelen met elkaar te verbinden voor bijvoorbeeld eekhoorns.

Lombartsstraat:

Het bedrijf op de hoek De Kroonstraat - Lombartsstraat, een pallet- of houthandel, heeft aan de rand van het terrein een brede strook groen (gras met solitaire bomen en struiken). In de strook aan de Lombartsstraat kunnen nog ongeveer vier bomen worden toegevoegd.

In de grasstrook aan de noordzijde van de straat kan bij de hoek met de De Posthoornstraat één boom worden geplant. De exacte locatie moet goed worden uitgekiend, zodat de boom niet voor het naambord van het aangrenzende bedrijf komt te staan. Deze boom zal wel voordelen hebben voor het bedrijf: zomerhitte uit gebouw en auto's houden.

## **Stadsdeel Bosrijk (Wandelbos, Het Zand, De Reit)**

Baden Powelllaan ter hoogte van Kwendelhof:

Bij de oversteekplaats richting Geerten Gossaertdreef lijkt een boom te ontbreken in de rij. Als dit niet expres is gedaan om de aandacht van automobilisten te richten op overstekers, dan kan er een boom worden toegevoegd. Bijvoorbeeld een Zoete kers: blijft relatief klein, de vruchten zijn zo populair bij vogels dat ze niet op de grond kunnen vallen.

Frans Erensstraat westzijde:

Het gras tussen de straat en de Baden Powelllaan is door voetgangers en fietsers weggesleten. De fietsers rijden ook nog eens over de stoep of tegen de richting van het verkeer in. Het aangrenzende bosperceel kan worden uitgebreid met enkele dicht op elkaar geplante struiken. Deze blokkeren het sluijverkeer op een fraaie manier. Het houdt (als de blaadjes aan de takken zitten) ook verkeerslawaaï en luchtvervuiling tegen.

Frans Erensstraat oostzijde: \*

Het deel van de straat tussen Roland Holsthof en Hugo Verrieststraat ligt naast een mooi bosplantsoen. Helaas is het plantsoen aan de rand zwaar beschadigd door illegaal geparkeerde auto's. Mogelijk kunnen strategisch geplante struiken dit tegengaan.

Indigolaan:

Nabij de Baden Powelllaan is ruimte voor enkele extra laanbomen. De aanblik van de blinde muur van grijze stenen kan worden verzacht met enkele struiken.

Baden Powelllaan ter hoogte van Azuurweg:

Eén extra boom kan worden geplant in het grasveld tussen het fietspad en het kleine flatgebouw aan de Azuurweg.

Taxandriëbaan zuidzijde, tussen Baden Powelllaan en Reeshofdijk:

Het vrijliggende fietspad ligt in de zomer van de vroege ochtend tot het begin van de avond in de volle zon. Diverse plukjes bos en solitaire bomen staan nabij het fietspad, maar bieden alleen enige schaduw bij een zeer laag staande zon. Ter hoogte van de twee woontorentjes aan de Linatestraat ervaren fietsers vaak windvlagen uit afwijkende windrichtingen.

Het aanplanten van een lange rij bomen ter begeleiding van het fietspad is zeer goed mogelijk. Er zijn maar weinig ondergrondse leidingen, waarmee rekening moet worden gehouden. De belangrijkste daarvan zijn een rioolbuis en de voeding van de straatverlichting. Door de open ruimte is schade aan het fietspad door boomwortels eenvoudig (en goedkoop) te voorkomen. Naar schatting kunnen hier 20 tot 30 bomen worden geplant.

Tegelijkertijd is het verstandig om de bestaande bosstrook naast het fietspad te ontdoen van woekerende, uitheemse soorten: Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik (jonge exemplaren, spontaan uitgezaaid), robinia pseudo-acacia (jonge exemplaren, wortelopslag). Ter compensatie worden extra, inheemse struiken geplant.

Reeshofdijk - Taxandriëbaan:

Tussen de spoorlijn en het slingerende fietspad kan een losloopzone voor honden worden aangelegd. Hierdoor is er minder overlast van loslopende honden op het aangrenzende trapveldje en mogelijk in het Wandelbos. Tegen de afrastering aan worden ter verfraaiing relatief lage struiken geplant (0,5 tot 1,5 meter hoog).

Rueckertbaan, zijtak (naar sportcentrum Pellikaan):

Mensen, die illegaal vissen in de retentievijver, hebben de neiging om zo dicht mogelijk bij het water te parkeren. Samen met een nogal grof maaieregime is hierdoor een gat ontstaan in de begroeiing. Dit gat is inmiddels groot genoeg voor minstens vier auto's. Iets verder naar links bevindt zich een kleiner gat, ontstaan door veelvuldig lopen en mogelijk ook parkeren. In de buurt van de vijver kunnen twee tot vier meidoorns of sleedoorns worden geplant, aan de kant van de rij beuken kan hieraan hulst worden toegevoegd.

Redemptoristenstraat:

Er worden vaak auto's en bestelbusjes geparkeerd op de grasvelden. Hierdoor gaan het gras en eronder liggende boomwortels kapot. Een lange rij struikjes met bloemen is een mooi alternatief voor een hekwerk of paaltjes.

De parkeerterreinen bij de flatgebouwen liggen in de ochtend, namiddag en avond urenlang te bakken in de zon. Extra, hoge en smalle bomen (Italiaanse populier?) kunnen voor meer schaduw zorgen zonder dat het uitzicht vanuit de flat wordt geblokkeerd.

**Voorgesteld door omwonenden.**

Lage Witsiebaan - Statenlaan:

Op de kop van de Statenlaan staat een groep bomen in een strak patroon. Het gras tussen de bomen is door de zware schaduw van de bomen verpieterd. Eventueel kunnen inheemse bosplanten worden uitgezaaid (bosviooltje? Dalkruid? Brede stekelvaren?). Enkele solitair staande struiken (Hulst? Blauwe bosbes?) kunnen ook worden toegevoegd.

Beneluxlaan - Baden Powelllaan:

De „voortuin“ van woonzorgcentrum Kievitshorst kan aantrekkelijker worden gemaakt, zowel gezien vanaf de straat als vanuit het gebouw. Eén of meerdere bomen en/of struiken met langdurige bloei kunnen worden geplant op het grasveld, bijvoorbeeld Vlinderstruiken (buddlea). Naast/voor de donkere sparren kunnen bijvoorbeeld toverhazelaars met fel gekleurde bloemen/katjes worden geplaatst.

Kruisherestraat:

Op de hoek met de Predikherenlaan ligt een klein grasveldje. Mogelijk stonden hier in het (verre) verleden bomen of struiken, maar informatie hierover is tot nu toe niet gevonden. Het kale, kort gemaaid gras detoneert bij de vier mooie plantsoenen aan de Predikherenlaan. Er is genoeg ruimte voor enkele bomen en/of relatief laag blijvende struiken.

Marsstraat:

Twee lage flatgebouwen staan met een blinde kopgevel aan de straat. In de hoek/alkoof (naast de liftschacht?) past een mooie boomstruik, eventueel met laag blijvende struikjes aan de voet van de boomstruik. De speelweide op de hoek met de Uranusstraat kan eventueel met een rij laag blijvende struiken worden gescheiden van de Marsstraat.

De flatgebouwen vormen samen met twee complexen aan de Reitse Hoevenstraat twee L-vormen. De andere uiteinden bestaan ook uit (grotendeels) blinde kopgevels. Door ruimtegebrek kunnen alleen klimplanten deze gevels verfraaien (ook al staan voor de kopgevel aan de Neptunusstraat twee struikjes).

Lage Witsiebaan nabij Benedictusstraat: \*

Een laag flatgebouw heeft een blinde kopgevel met een soort alkoof. De aanblik van dit gebouw kan worden verzacht door een boomstruik aan te planten. Eventueel kunnen ook lage struikjes worden toegevoegd, bijvoorbeeld lang levende tuinkruiden of lavendel.

Brunostraat: \*

Een laag flatgebouw heeft een blinde kopgevel met een soort alkoof. De aanblik van dit gebouw kan worden verzacht door een boomstruik aan te planten. Eventueel kunnen ook lage struikjes worden toegevoegd, bijvoorbeeld lang levende tuinkruiden of lavendel.

Reitse Hoevenstraat noordzijde, ten zuiden van Lage Witsiebaan:

Vijf kleine flatgebouwen staan met een blinde kopgevel aan de belangrijke Reitse Hoevenstraat. De grootste blinde muren zijn enige jaren geleden voorzien van grote afbeeldingen. Links van deze muren bevindt zich bij elk gebouw nog een kleinere, naar achteren liggende blinde muur. Bij de drie noordelijke gebouwen kan hier een Eenstijlige meidoorn of Sleedoorn geplant worden. Deze struiken passen bij het karakter van de straat (oude agrarische bebouwing) en kunnen vanwege hun dorens niet worden beklommen door inbrekers. Bij de overige twee flatgebouwen staan schakelkastjes tegen de blinde muur. Hier kunnen hooguit klimplanten zoals Klimop de aanblik van de muur verzachten.

#### Westerpark:

Op (een deel van) het grasveld tussen de Postelse Hoeflaan en het trapveld kan eventueel een ruime losloopzone voor honden worden ingericht. Een andere locatie is ook mogelijk. Tegen de afrastering aan worden ter verfraaiing relatief lage struiken geplant (0,5 tot 1,5 meter hoog).

#### Petrus Canisiusstraat ter hoogte van Isidorusstraat:

Het grasveld aan de noordzijde van de straat wordt doorsneden door een voetpad naar de achteringang van het lage appartementencomplex. Met twee rijen van laag blijvende struiken kan hiervan een fraaie entree worden gemaakt. Bovendien helpen deze rijen tegen het illegaal parkeren op en naast het pad.

#### Postelse Hoeflaan - Hendrik Druckerstraat:

Het driehoekige pleintje wordt vooral gebruikt voor illegaal parkeren. Het is beter om de verharding te vervangen door een (zo goed als) onderhoudsvrij plantsoen. Niet gras, maar bodembedekkers (met bloemen) en solitair staande struiken (Vlinderstruiken/buddleja?). Heide kan eventueel ook.

#### Thomas van Aquinostraat zuidzijde:

Op de hoek met de Albertus Magnusstraat en met de Gregoriusstraat staan twee kleine flatgebouwen met een blinde kopgevel aan de straat, met aansluitend een erg breed trottoir. Er is (per flat) ruimte voor één boomstruik en één of twee kleinere struiken.

#### Postelse Hoeflaan - Tobias Asserlaan:

Waar de Postelse Hoeflaan uitkomt op de Wandelboslaan - beide lanen zijn rijk voorzien van bomen - staat een klein flatgebouw met op de begane grond een grotendeels blinde muur. Hier is voldoende ruimte voor één of twee (boom)struiken.

#### Reitse Hoevenstraat, zuidzijde:

Tussen de Albertus Magnusstraat en de Wandelboslaan staan vier kleinschalige appartementencomplexen. De bergingen bevinden zich op de begane grond, in plaats van een woning. Dit zorgt voor blinde muren, waartegen struiken kunnen worden geplant. Per complex is ruimte voor twee struiken van maximaal ongeveer 1,5 meter hoog. Dit geldt ook voor de achterzijde van de complexen, gelegen aan de Bedastraat en de Basiliusstraat.

#### Troelstrastraat - Station Universiteit:

Bij het vernieuwen van de omgeving van perron 1 is de naast het perron aanwezige groenstrook over tientallen meters verbreed. Deze extra strook heeft lang braak gelegen, mogelijk omdat hier extra fietsenrekken waren gepland. De huidige beplanting is mager en niet erg fraai. Er zijn diverse "olifantenpaadjes" naar het perron ontstaan. Tijdens de bouw van de nieuwe fietstunnel (Academiepad) is de groenstrook deels gebruikt om weggepompt grondwater terug in de bodem te laten zakken. Deze groenstrook kan fraaier worden ingericht. Het voorstel is om drie tot vijf zuilvormige, wintergroene bomen (jeneverbes, cypres, coniferen met mooi blad?) op afstand van elkaar te planten, als een zuilengalerij. Meer en fraaier wintergroen is in deze omgeving wenselijk. Aan de voeten van de bomen wordt een rijk assortiment van (sterke) bloembollen geplant voor extra verfraaiing in het vroege voorjaar. De huidige begroeiing op de grond kan bijvoorbeeld vervangen worden door heide, bloemenweide of andere rupsen- en vlinderplanten. Als eventueel de bodembegroeiing plaats maakt voor fietsenrekken, dan blijven de bomen en bloembollen gehandhaafd.

#### Alleenhouderstraat - Ringbaan West:

Aan de kant van de Bokhamer ligt een strookje gras tussen het fietspad met trottoir en een wekje. Op deze grasstrook kunnen enkele kleine struiken worden geplant. Als ze relatief dicht bij de afrastering van het wekje worden geplant, dan kunnen de dieren op het wekje een deel van de blaadjes eten. Uiteraard moeten geen giftige soorten worden uitgekozen.

#### De Oude Warande:

Er is in de Oude Warande regelmatig veel overlast door loslopende honden, zowel voor andere bezoekers als voor dieren. Door het ontbreken van een losloopzone in de (wijde) omgeving is het lastig om boetes uit te delen. In de Oude Warande liggen echter drie grote grasvelden, waarvan er één kan worden ingericht als hondenlosloopzone. Tegen de afrastering aan worden ter verfraaiing relatief lage struiken geplant (0,5 tot 1,5 meter hoog). Vanwege het bijzondere karakter van de Oude Warande kunnen naast inheemse soorten ook sierheesters worden gebruikt.

#### Merantistraat:

Tussen de Merantistraat en het fietspad of tussen het fietspad en de Professor Cobbenhagenlaan kan een (extra) losloopzone voor honden worden aangelegd. Tegen de afrastering aan worden ter verfraaiing relatief lage struiken geplant (0,5 tot 1,5 meter hoog).

Academielaan - Kasteel Maurickstraat:

Naast het basketbalveld kunnen enkele laanbomen worden toegevoegd, in ieder geval aan de kant van de Academielaan.

Kasteel Lichtenbergstraat:

Het plantsoen aan de Professor Gimbrèrelaan is aan de kant van de Kasteel Lichtenbergstraat nogal kaal. Een rijk bloeiende (boom)struik of een boom zou het beeld verfraaien. Eventueel kunnen klimplanten tegen de blinde kopgevel aan de overkant van de straat worden geplant (bijvoorbeeld Klimop met Wilde kamperfoelie daar doorheen).

Conservatoriumlaan - Slot Loevesteinstraat:

Vanaf de Slot Loevesteinstraat lopen twee voetpaden naar de Conservatoriumlaan, met aan de ene zijde woningen en aan de andere zijde groen. Ter hoogte van het zuidelijke pad kan een extra boom of boomstruik aan de Conservatoriumlaan worden geplant.

### **Zorgvlied, De Blaak, Katsbogten e.o.**

Friezenlaan - Keltenstraat:

In het verlengde van de Keltenstraat ligt een grote, driehoekige tegelvlakte. Eventueel kan hier een plantsoentje met struikjes en bodembedekkers worden aangelegd, dat (nagenoeg) onderhoudsvrij is.

Burgemeester Jansenstraat - Burgemeester Mutsaersstraat:

Op de zuidwestelijke hoek van dit kruispunt is meer ruimte, om aan te sluiten op de „middenberm“ ten noorden van het kruispunt. De ruimte is echter compleet opgevuld met stoeptegels, waar bomen erg krap in staan. Een driehoekig plantsoentje, bijvoorbeeld met laag blijvende struikjes, is mooier en geeft de bomen lucht.

Groen van Prinstererstraat noordzijde:

Op de grasstrook naast het voetpad naar het Burgemeester van de Mortelplein kunnen één of twee relatief kleine bomen worden geplant, eventueel met struikjes rond de stam.

**Gemeente: Afgewezen, onder de grasstrook ligt een rioolbuis, dus er is geen ruimte voor boomwortels.**

Thorbeckestraat:

Tegen de blinde zijgevel van de woning met het adres Burgemeester van de Mortelplein 69 kan (bijvoorbeeld) een Sleedoorn worden geplant. De dorens voorkomen dat de struik gebruikt kan worden door inbrekers.

*Voorgesteld door omwonenden. **Gemeente: Alternatief voorstel:** De bewoner van de woning wil geen bomen of struiken tegen de gevel, dit is ook lastig qua beheer. In de toekomst komt tijdelijk stimulering van de aanleg van (onder andere) gevelgroen. Er is nog wel een mogelijkheid om een deel van het trottoir te vervangen door lage struiken.*

Schimmelpenninckstraat noordzijde:

Op de grasstrook naast het voetpad naar het Burgemeester van de Mortelplein kunnen één of twee relatief kleine bomen worden geplant, eventueel met struikjes rond de stam.

**Gemeente: Afgewezen, onder de grasstrook ligt een rioolbuis, dus er is geen ruimte voor boomwortels.**

Jan de Wittstraat noordzijde:

Op de grasstrook naast het voetpad naar het Burgemeester van de Mortelplein kunnen minstens twee bomen worden geplant, bijvoorbeeld vijf appelboompjes. Eventueel kan (een deel van) het gras vervangen worden door (onderhoudsvrije) bodembedekkers.

**Voorgesteld door omwonenden. Gemeente: Afgewezen, onder de grasstrook ligt een rioolbuis, dus er is geen ruimte voor boomwortels.**

*Nieuw voorstel: bessenstruiken, vlakbij de heg.*

Burgemeester Damsstraat:

Het grasveld op de hoek met het Burgemeester van de Mortelplein, ten oosten van de Burgemeester Damsstraat is in feite ook onderdeel van het plein. Momenteel staat er één boom op het grasveld (Haagbeuk). Een tweede, monumentale boom op de kop van de noordelijke straat van het plein verfraait het beeld. Bijvoorbeeld een Zomereik, Schietwilg of Es.

**Voorgesteld door omwonenden. Gemeente: in principe mogelijk, wel graag een andere boomsoort. Nieuw voorstel: Tamme kastanje.**

Burgemeester van de Mortelplein, tussen Hugo de Grootstraat en Van Oldenbarneveldstraat:  
Op de grasstrook tussen het woonstraatje en het parkeerterrein kunnen extra bomen en/of struiken worden geplant.

**Voorgesteld door omwonenden. Gemeente: struiken zijn mogelijk, bomen niet vanwege meerdere ondergrondse leidingen.**

Baron van Lamsweerdelaan - Van Limburg Stirumlaan:

Het langgerekte park tot aan de bosstrook naast de Baroniebaan bestaat momenteel uit gras met daarop monumentale bomen. Helaas zijn de meeste bomen Amerikaanse eiken, die weinig meerwaarde hebben voor de natuur. Eventueel kan het park verlevendigd worden met vrijstaande en laag blijvende struiken met bloemen en vruchten. Heel misschien kan er hier en daar een extra boom bij. Mogelijk kan de bosstrook worden aangevuld met wintergroene planten, zodat in de winter luchtvervuiling en lawaai beter worden tegengehouden.

Van Limburg Stirumlaan oostzijde, tussen Jan de Wittstraat en Van Oldenbarneveldstraat:

Op het gras tussen de bomen worden auto's geparkeerd. Dit is slecht voor de boomwortels, en verkort daardoor het leven van de bomen. Strategisch geplante struikjes kunnen het parkeren tegengaan. Bij voorkeur soorten, die relatief klein blijven en dus niet gesnoeid hoeven te worden.

Stroomlaan - Dongepad:

Ten noorden van het voetpad naar de bushalte (ter hoogte van de straat Hammerbeek) ligt een mooie, rijke bloemenweide. Ten zuiden van dit voetpad ligt een veel eentoniger stuk grasveld met enkele bomen. Als er geen plan of wens is om dit grasveld rijker te maken, dan kunnen hier meerdere bomen en eventueel struiken worden aangeplant.

Regge - Beeklaan:

Aan het kruispunt ligt een groot, driehoekig grasveld. De aanblik kan interessanter worden gemaakt door drie bomen aan te planten: twee snelgroeiend, één lang levend. Een combinatie van bomen en struiken is ook mogelijk, en er kan gereageerd worden op de vijver met rijk begroeide oever.

Slingepad ten noorden van Hunze:

Hier ligt een mooie en rijke bloemenweide. De overgang naar de bosstrook (naast de Baroniebaan) is echter nogal abrupt. Misschien kunnen enkele kleine struikjes worden toegevoegd, die kenmerkend zijn voor een soortenrijke bosrand (Blauwe bosbes?).

Hunze:

Op de kop van de straat Hunze, naast het Slingepad, ligt een kleine losloopzone voor honden. Vergeleken met de ruimte in de omgeving is deze wel erg klein. Mogelijk worden hondenbezitters daardoor verleid om ook elders hun honden los te laten lopen. Aan de overkant van het Slingepad ligt een zogenaamde populierenweide: grasveld met populieren in rechte rijen. Eventueel kan hier een veel grotere, aantrekkelijkere losloopzone worden ingericht. Tegen de afrastering aan worden ter verfraaiing relatief lage struiken geplant (0,5 tot 1,5 meter hoog).

Wormpad:

Op de hoek met het Slingepad ligt een driehoekig grasveld. Hier kan een boom of anders een (laag blijvende) struik worden geplant.

Roerpad:

Tussen het Dongepad en de Vaartlaan ligt een uitgestrekt grasveld met enkele solitaire bomen. In dit grasveld is een trapveld ingericht en er zijn enkele grondbulten (bedoeld als speelobject, maar onbruikbaar door het hoge gras?). Als er geen plannen zijn om het om te vormen tot bloemrijk grasland, dan kunnen veel bomen worden geplant. Naast het bestaande bosje tussen Roerpad en Vaartlaan kan een nieuw stukje bos worden aangeplant, of er kan een grote losloopzone voor honden worden ingericht. Tegen de afrastering aan worden ter verfraaiing relatief lage struiken geplant (0,5 tot 1,5 meter hoog).

Bernisepad:

Naast dit fietspad liggen drie grasvelden. Als er geen plan of wens is om deze om te vormen naar bloemrijk grasland, dan kunnen hier veel bomen worden geplant. Bij het meest noordelijke grasveld moet wel rekening worden gehouden met het uitzicht vanaf het fietspad op het wegverkeer in de bocht in de Vaartlaan.

## Stadsdeel Noord

### Midden-Brabantweg:

De geluidswal tussen de Midden-Brabantweg en de wijk Stokhasselt is al voorzien van de nodige bomen en struiken. Er is niet zo lang geleden zelfs een extra rij bomen aan de zijde van de weg geplant. Toch kunnen er extra bomen en struiken bij komen, zowel op de helling als op de top. Wintergroene exemplaren houden het hele jaar door luchtvervuiling tegen.

### Mascagnistraat - Midden-Brabantpark: \*

In het zuiden van het park, naast de strook met bedrijven, ligt sinds enige tijd een grote losloopzone voor honden. De afrastering kan worden verborgen of verfraaid door het aanplanten van relatief lage struiken (0,5 tot 1,5 meter hoog).

### Borodinstraat:

Het grasveld met de dubbele bomenrij kan meer als een parkje worden ingericht. Bijvoorbeeld met een licht slingerend wandelpad (van kort gemaaid gras?) en enkele relatief klein blijvende struiken. Hierdoor ontstaat een aangename wandelroute vanaf de bushalte richting het Peerke Donderspark.

### Quirinustuinen - Eilenbergstraat:

Een groot aantal achtertuinen is van het park gescheiden door saaie schuttingen. Hier kunnen eventueel houtwallen of meidoornhagen worden aangelegd.

### Mozartlaan - Von Flotowstraat:

Het aanblik van de blinde muren (kopgevels en tuinmuren) kan worden verzacht met struiken. Voor klimplanten is er teveel schaduw.

### Von Weberstraat, parkje ten zuiden van de Hoffmannflat:

Tot aan het fietspad (en het Wilhelminakanaal) is het gras kort gemaaid. Als overbrugging tussen de bloemenweiden aan weerszijden kunnen extra struiken met nectarrijke bloemen worden geplant, bijvoorbeeld Vlinderstruiken (buddleja). Deze zorgen ook voor een fraaier uitzicht vanuit de flat.

### Bachlaan, parkje bij de Bachflat:

Het parkje aan de zuidzijde van de Bachflat ziet er goed uit, maar er is ruimte voor enkele struiken met bloemen. Dit maakt het aantrekkelijker voor mens en dier, en het uitzicht vanuit de flat wordt mooier. Aan de noordoostzijde van de Bachflat kan een (meer robuuste) struik worden geplant op een plek die waarschijnlijk wordt gebruikt voor illegaal parkeren.

### Jac van Vollenhovelaan - Lovense Kanaaldijk: \*

Het grasveld tussen de hoofdfietsroute naar Quirijnstok en het kanaal wordt waarschijnlijk nu al veel gebruikt voor het los laten lopen van honden. Het is een ideale locatie voor een officiële losloopzone. Bijvoorbeeld als de lange losloopzone aan de overkant van het kanaal (gedeeltelijk) plaats moet maken voor bijvoorbeeld een ecologische verbingszone. Tegen de afrastering aan worden ter verfraaiing relatief lage struiken geplant (0,5 tot 1,5 meter hoog).

## Oude Stad noord

### Erasplaats:

In dit kleine buurtje staan de huizen en gebouwen dicht op elkaar. Omdat er geen auto's komen, is dit geen probleem. Rond de eengezinswoningen in het midden van het buurtje willen de bewoners graag meer groen. Een bakstenen tuinmuur is al voorzien van een beschildering. Een braakliggend terreintje was ingezaaid met bijen- en vlinderplanten, maar hier wordt inmiddels gebouwd. Mogelijk kunnen struiken tegen de diverse tuinmuren worden geplant, en is er op het centrale, driehoekige pleintje ruimte voor een plantsoen of gezamenlijke tuin.

**Voorgesteld door omwonenden.**

### Wijngaard:

De gemeente is van plan om het kleine speeltuintje (het pleintje met straatkeien en speeltoestellen) te vergroenen. Op het aangrenzende grasveld kan eventueel een klein „speelbos” worden aangeplant. De diverse struiken en bomen kunnen worden beklommen, gebruikt als geraamte voor hutjes, enzovoorts. Midden op de tegelvloek nabij Gracht kan een bijzondere boom worden geplant (Gouden regen?).



Lambert de Wijsstraat: \*

Op drie plekken kan extra groen komen:

1 Op de hoek met de Van Hogendorpstraat. Op één straathoek staat al een boom, maar op de andere kan mogelijk ook een kleine boom met relatief smalle kroon komen.

2 Ter hoogte van de begraafplaats, net ten noorden van de Catherinadreef, wordt het trottoir extra breed dankzij een flauwe bocht in de straat. Afhankelijk van de ligging van leidingen en kabels kunnen twee bomen worden geplant, of een rij struiken tegen het hek (van de begraafplaats) aan.

3 Aan het Elise van Calcarpad (fietspad tussen Hasseltstraat en Margarethadreef) staan nog steeds enkele indrukwekkende bomen. Net ten zuiden van het pad ligt aan de Lambert de Wijsstraat een kale tegelvlakte (naast een inrit naar een woning met garage), waar een extra boom kan komen.

Edmond Meeliserf:

Dit gebied achter de Kasteelhoeve (aan de Hasseltstraat) is nu voor de helft ingevuld als een parkeerterrein en voor de rest met een grasveld met hier en daar een boom. Midden op het grasveld ligt een populaire losloopzone voor honden met een mooi formaat. Het stuk gras tussen de losloopzone en het parkeerterrein kan anders worden ingericht, zodat het hele terrein er meer boerderij-achtig uit gaat zien. Bijvoorbeeld door enkele bomen van verschillende soorten te planten. Afhankelijk van de omstandigheden kan er ook worden gedacht aan fruitbomen in plaats van inheemse soorten. Een andere mogelijkheid is een rij bessenstruiken (Aalbes, Blauwe bes, etc.) tegen de afrastering van de losloopzone.

Nassastraat:

Ter hoogte van het Beatrixhof wordt het grasveld met bomen tussen de Nassastraat en de Ringbaan West kapot gereden door vele fietsers. Een fraai vormgegeven haag van (boom-)struiken kan hier een einde aan maken. Het helpt ook tegen verkeerslawaai en luchtvervuiling.

Smidspad:

Dit smalle straatje is een belangrijke route voor fietsers en voetgangers tussen het Wilhelminapark en de Goirkestraat. Door het stenige karakter valt het echter bij deze uit de toon. Een groener karakter is echter moeilijk te realiseren, voornamelijk door bomen vanaf de zijkant in de straat te laten „piepen“. Bij één boom is dit al gebeurd, bij twee andere bomen is het wachten op verdere groei in de breedte. Op de zuidelijke hoeken van het Smidspad met de Pastoor Duchampstraat en de Superior de Beerstraat kunnen mogelijk bomen worden toegevoegd. De boomstam zal de functie over moeten nemen van een (dik) paaltje. Op de noordelijke hoek met de Pastoor Duchampstraat kan misschien een struik worden geplant tegen de kopgevel van de oude woning, of anders klimplanten. De kopgevel aan het parkeerterreintje aan de overkant van de Kardinaal Alfrinkstraat kan alleen aantrekkelijker worden door klimplanten te laten groeien.

***Voorgesteld door omwonenden. Gemeente: er zijn heel weinig mogelijkheden door de beperkte ruimte. Op de noordelijke hoek met de Duchampsstraat kan hooguit een geveltuintje komen, aan te leggen en te onderhouden door de bewoner(s). De paaltjes op de zuidelijke hoek met de Duchampsstraat en op de zuidelijke hoek met de Superior de Beerstraat kunnen eventueel vervangen worden door een smalle blokhaag.***

***Bij de kopgevel aan het parkeerterreintje is zelfs niet genoeg ruimte voor klimplanten.***

Goirkezijstraat:

De nieuwbouwlocatie is fraai ingericht met bomen, heggen en met perken met rijk bloeiende planten en struiken. Maar er kunnen nog enkele struiken bij, bijvoorbeeld rond de bomen, die op het grasveld staan. De struiken beschermen de stammen tegen beschadiging door grasmaaiers en bosmaaiers. Het maaien van de gazons wordt ook eenvoudiger.

Arke Noëstraat:

Eén van de drie plantsoenen („middenberm“) kan worden ingericht als een losloopzone voor honden. Tegen de afrastering aan worden ter verfraaiing relatief lage struiken geplant (0,5 tot 1,5 meter hoog). In plaats van een hek kan ook een haag worden geplant. Dat zorgt mogelijk voor minder schade aan de boomwortels.

De extreem kleine losloopzone op het Pieter Postplein kan eventueel worden toegevoegd aan de speeltuin of worden beplant.

Alleenhouderstraat - Jan Heijnsstraat:

Tussen het fietspad en het parkeerterreintje ligt een vak met dicht op elkaar geplante struikjes. Een boom verfraait het geheel en biedt schaduw voor geparkeerde auto's.

Burgemeester Brokxlaan - Jan Heijnsstraat:

In de berm tussen de weg en het fietspad in westelijke richting kan nog één boom worden geplant. Dit wordt uiteraard een andere soort dan de nieuwe bomen in de rest van de Burgemeester Brokxlaan.

Lumenplantsoen (Caloriestraat - Buitenstraat):

Dit parkje is zeer zonnig ingericht, in contrast met het schaduwrijke Energieplein. Maar één boom met slechts lichte schaduw (linde, es, berk?) kan er wel bij, midden op het grasveld.

Energieplein - Schaepmanstraat:

De tuinen rond het complex van zorgcentrum De Bijsterstede zijn heringericht om bewoners maximaal te laten genieten. Er kunnen in ieder geval enkele rijk bloeiende struiken bij, en mogelijk enkele boompjes. Vanwege de specifieke omstandigheden kunnen ook speciaal gekweekte soorten en rassen gebruikt worden, niet alleen inheemse soorten.

**Voorgesteld door personeel van De Bijsterstede.**

Aanvulling: Op de hoek van de Schaepmanstraat en de Minckelersstraat ligt een kleine losloopzone voor honden. Eventueel kunnen enkele struiken tegen het hekwerk worden gezet.

Park de Horion:

Dit parkje kan meer parkachtig gemaakt worden door relatief klein blijvende struiken te planten naast de lage hekjes tussen paden en grasvelden (Struikhei?, Blauwe bosbes?, lavendel of lang levende tuinkruiden? hier en daar - iets hogere - bessenstruiken: Aalbes, Blauwe bes?).

Rozenstraat 15 (ten westen van het Rozenplein):

Ter hoogte van de „uitrit“ van de brandgang naast Rozenstraat 15 kan één boom worden geplant. Er is voorkeur voor een Winterlinde, maar vanwege de beperkte ruimte voor de boomkruin wordt ook gedacht aan een Schietwilg. Ander alternatief: Zoete kers (heeft mogelijk ook nadelen).

**Voorgesteld door omwonenden. Gemeente: Aanpassing nodig:** *Op de plek, waar de boom zou moeten komen, ligt een waterleiding. Met veel aanpassingen (en kosten) kan een zeer klein boompje zoals in de Leliestraat worden geplant.*

Rozenstraat - Madeliefstraat:

Op beide straathoeken staan nu enkele plantenbakken. Mogelijk kan op de westelijke hoek een (kleine) boom worden geplant.

**Gemeente: afgewezen,** *op de plek, waar de boom zou moeten komen, ligt een waterleiding.*

## Binnenstad

Hart van Brabantlaan oostzijde:

Tussen het westelijke gebouw van het complex „Talent Square“ en het fietspad ligt een zeer breed trottoir. In aanvulling op de bomen aan de Hart van Brabantlaan kunnen eventueel twee bomen worden toegevoegd, tenzij onder het trottoir veel leidingen liggen.

Spoorlaan - Noordhoekring:

De plantsoentjes aan weerszijden van de woontoren „Stadsheer“ kunnen worden verfraaid met enkele solitaire, bloemrijke struiken.

Buurtpark Schoolstraat (ook wel bekend als „Alluraparkje“):

Extra bloemrijke bomen en struiken kunnen dit parkje aantrekkelijker maken voor omwonenden, bezoekers en insecten, eventueel gecombineerd met extra bloemen op de grond.

Wingerdhoek:

Bij de herinrichting zijn veel fraaie boompjes en struikjes aangeplant, maar helaas komen daar weinig bloemen aan met nectar en stuifmeel voor insecten. De pergola moet op termijn begroeid raken met Blauwe regen, maar het zal nog wel even duren voordat dit grote aantallen bloemen oplevert. Aan de voet van de pergola, op de hoek van het verhoogde pleintje, is voldoende ruimte voor één extra struik: bij voorkeur Vlinderstruik (buddlea) vanwege maximaal aanbod van nectar. Eventueel tijdelijk aan te vullen met (eenjarige) klimplanten in de pergola, en op termijn Wilde kamperfoelie? Indien mogelijk ook overleggen met de gemeente over de invulling van de perkjes/voortuintjes voor Wingerdhoek 11 t/m 16.

**Voorgesteld door omwonenden. Gemeente: afgewezen,** *de vele plantsoentjes zijn juist ingericht in samenspraak met de omwonenden. De huidige beplanting laten groeien is de beste optie. Als sommige planten het niet goed doen, dan worden deze vervangen door de gemeente. Tijdelijk klimplanten zoals siererwt in de pergola is geen goed idee: die kunnen gaan woekeren en andere planten mogelijk beschadigen (meetrekken, wurgen, etc.). Bloembollen poten als beperkte compensatie is mogelijk, maar de gemeente kan niet garanderen dat de blaadjes (nodig om de bol weer te vullen met voeding) niet weg worden geschoffeld. (Een bescheiden aantal bloembollen -biologisch geteeld- is inmiddels toegevoegd aan één groenstrook, mogelijk in de loop van 2015 meer bollen).*

**Nieuw voorstel (door bewoonster):** *De struikjes in een perkje, die nauwelijks bloemen produceren, vervangen door lavendel: veel nectar voor insecten. Gemeente: akkoord. Boompje erbij: akkoord, mits ook inheemse struikjes erbij komen (Struikhei?) en de oude struikjes indien mogelijk worden herplant.*

Heuvelstraat 69 A:

De zijgevel van het gebouw met het adres Heuvelstraat 69 A steekt ongeveer een halve meter uit. Hier kan een zuilvormige, wintergroene struik worden geplant (jeneverbes?, cypres?). Aan de voet kunnen eventueel bloembollen worden gepoot. In december kan de struik - indien gewenst - feestelijk versierd worden.

### **Oude Stad zuid, incl. Het Laar, Stappegoor en Groenewoud**

Frederik van Eedenstraat: \*

Het parkeerterrein van de Albert Heijn is afgesloten met een hek. Tussen een monumentale boom in de straat en dit hek ligt overbodige bestrating, waaronder een half parkeervak. Hier kan een aardig groenstrookje / plantsoentje gemaakt worden met twee middelgrote struiken (een à anderhalve meter hoog).

Frater Mattheushof: \*

Het parkje bestaat uit twee voormalige kloostertuinen. Het westelijke, met daarin een grote speeltuin, was ingericht als bostuin. Daar is inmiddels alleen een flink aantal bomen op een kort gemaaid grasveld van over. Het toevoegen van struiken (of struikjes) kan het geheel meer karakter geven en extra speelmogelijkheden bieden. Bijvoorbeeld laag blijvende struikjes bij het hekwerk aan de Capucijnenstraat. Nabij de speeltuin kunnen ook struiken met vruchten geplant worden, zodat de kinderen gezond kunnen snoepen.

### **Goirle**

### **Udenhout**

### **Bedrijventerrein Loven**

### **Berkel-Enschot**

### **Oisterwijk**